

NORDHUNGARIA INFORMO

**Informilo de „Király Lajos” Esperanto - Amika Rondo
Miskolc**

ÉSZAKMAGYARORSZÁGI HÍR

**A „Király Lajos” Eszperantó Baráti Kör Tájékoztatója
Miskolc**

2006. október
Oktobro 2006.

Ősz – szeptember, október.....	2
Aŭtuno – Septembro, oktobro.....	2
Ősszel érő gyümölcsünk a.....	3
Szederparfé.....	4
Nia aŭtune maturiĝanta frukto estas la.....	5
La rubusparfeo.....	6
A Honfoglalás kor (X. sz) régészeti kutatásának története.....	7
Historio de la arkeologia esploro de la Patrujkonker'- epoko.....	9
MAGYARORSZÁGI KIRÁNDULÁSOK.....	12
Diósgyőr.....	12
11. rész.....	12
A belső vár.....	12
HUNGARLANDAJ EKSKURSOJ.....	13
Diósgyőr.....	13
- Daŭrigo –.....	13
La interna fortikaĵo.....	13
CSALÁDI IDILL.....	14
FAMILIA IDILO.....	14
A MISKOLCI GALÉRIA.....	15
LA MIŠKOLCA GALERIO.....	16
INFORMOJ.....	17
Országos Vadásznap.....	18
Landa Tago de Ĉasistoj.....	18
Magyarországi Esperantó Szövetség.....	19
Hungaria Esperanto-Ascio.....	19
LÁTOGATÁS II. RÁKÓCZI FERENC FEJEDELEM SZÜLŐHELYÉN BORSIBAN ÉS	
KÖRNYÉKÉN, SZLOVÁKIÁBAN.....	20
VIZITO AL LA NASKIĜLOKO DE LA PRINCA MOŜTO FERENC RÁKÓCZI II.	23
II. Rákóczi Ferenc fejedelem szülőhelye Borsi.....	24
Borŝa / Borŝi estas la naskiĝloko de princo Ferenc Rákóczi II.....	24
LA MISKONO.....	26
A NYELVEK EURÓPAI NAPJA.....	27
EŬROPA TAGO DE LA LINGVOJ.....	29
Néhány információ az Országos Idegennyelvű Könyvtárról.....	30
Kelkaj informoj pri la Landa Fremdlingva Biblioteko.....	31
Munkácsy Mihály festményei Miskolcon!.....	33
Pentraĵoj de Mihály Munkácsy (Mihailo Munkaĉi) en Miskolc!.....	33
Landaj Pedagogiaj Tagoj.....	33
DR KALOCSAY KÁLMÁNRA EMLÉKEZÜNK.....	34
NI REMEMORAS PRI D-RO KÁLMÁN KALOCSAY.....	34

Ősz – szeptember, október...

Kedves olvasóink!

Ha az őszeről beszélünk, meg kell emlékeznünk nem csak a sok esős napról, a fák lombjának megszínesedéséről, hanem a nagyon kellemes napsugaras kék égről és a sokféle gyümölcs éréséről

Őszi táj egy Miskolc melletti vidéken
Fényképezte: Pásztor Ferenc

Aŭtuno – Septembro, oktobro...

Karaj niaj legantoj!

Se ni parolas pri la aŭtuno, ni devas mencii ne nur la multajn pluvajn tagojn, la alikoloriĝantan foliaron, sed ankaŭ la tre agrable sunradiajn bluĉielajn tagojn, la maturiĝon de la multspecaj fruktoj.

Aütuno
Fotis: Ferenc Pásztor

**Őszel érő gyümölcsünk a
SZEDER**

Lombhullató évelő növény. Szára felálló, kúszó vagy elterülő, tüskékkel borított. Termése a domború félgömb vagy kúp alakú vackon ülő apró bogyókból összetett gyümölcs. Több fajtája van, így Európában, Észak Amerikában is igen elterjedt. A latin nevű - AR. cassius Focke: Euró-Szibériában honos, a málnával könnyen keresztezhető. Házi kertekben a szedernek leginkább a tüskétlen változatát termesztik. Gyümölcsök szeptemberben, októberben érnek a fajtától függően. Virágzaskor gyűjtött levelei tea pótlására jók. Vitamin gazdag terméséből készülhet természetes szűrt gyümölcs - lé, szörp, bor, de felhasználhatók édességek készítéséhez is.

Szederparfé

Hozzávalók:

250 gramm érett szeder
2 cl cherry brandy
½ citrom leve
1 tojásfehérje
40 gramm porcukor
20 gramm tejszínhab

- 1, a szedret a cherry brandyvel és a citromlével elkeverjük.
- 2, a tojásfehérjét a porcukorral kemény habbá verem, belekeverem az összetört érett szedret, végül a tejszínhabbal átforgatom.
- 3, Pudingformába töltöm és mélyhűtőben fagyasztom
- 4, Tejszínhabbal, olvasztott csokoládéval és ostyával díszítve tálalom.

Pásztor Lászlóné

Nia aŭtune maturiĝanta frukto estas la

RUBUSO

La rubuso

Fotis : Ferenc Pásztor

Ĝi estas falfolia pereno. Ĝia tigo estas stara, la kreskaĵo estas grimpanta aŭ eterniĝanta kaj kovrita per dornoj.

Ĝia frukto estas el beretoj kunkreskinta, sidante sur la konveksa duonsfera aŭ konuso forma receptaklo. La rubuso havas multaspecojn, tiel ĝi estas ĝenerale tre konata en Eŭropo, Nord-Ameriko. La rubusspeco / latinnome *A.R. cassius* Focke / estas indiĝena en Eŭro-Siberio, facile krucigebla estas per la frambo.

En la apuddomaj ĝardenoj oni produktas la sendornan specon de rubuso.

La fruktoj maturiĝas en septembro, oktobro depende de la speco.

Por anstataŭigo de teo taŭgas ĝiaj folioj, kolektitaj je la florado.

El ĝia frukto vitaminriĉa oni povas produkti: naturan fruktosukon, siropan sukon, vinon, sed ĝi estas uzebila ankaŭ por preparo de diversaj dolĉaĵoj

La rubusparfeo

Ingrediencoj:

250 gramoj da matura rubuso
2 cl da cherry brando
½ suko de unu citrono
la blankaĵo de unu kokino
40 gramoj da polvosukero
200 gramoj da dolĉa laktokremo

La parfeon mi preparas jene:

- 1, La rompitan rubuson per la „cherry” brando kaj la citronsuko mi kunmiksas,
- 2, el la kokino ovo-blankaĵo per la polvosukero mi faras solidan ŝaŭmon, poste en ĝin mi miksas la rubuson, fine mi trturnigas ĝin per la dolĉa laktokremo.
- 3, En pudingforman ujon mi verŝas la miksaĵon kaj frostigas en frigidejo.
- 4, Mi altabligos per dolĉa laktokremo, fandigita ĉokolado kaj per kukoblato.

Lászlóné Pásztor

A Honfoglalás kor (X. sz) régészeti kutatásának története

Mint, ahogyan a hieroglifák megfejtéséhez több tényező egybeesése volt szükséges, így volt ez az első honfoglalás kori sírleletekkel is.

Az elsőt Ladánybene Benepusztá (Pest - megye) határrészében találták meg nyájukat legeltető pásztorok.

Más leletekre szántó-vető emberek bukkantak rá. Ismét másokra út, vasút építések, vagy a Tisza szabályozásakor találtak rá és gyűjtötték össze.

Az első leletek kormeghatározásához a velük együtt eltemetett ezüstpénzek járultak hozzá.

A budapesti régészeti világkongresszus katalógusa volt az első (1874 után), amely a honfoglalás-kori emlékeket részben rajzban, s francia nyelven a régészvilág elé tárta.

Az 1887-es évszámmal megjelent kötetben már fényképek is szerepeltek.

A honfoglalás 1000. évfordulója kikövetelte egy új összefoglalás megírását, melyre *Hampel Józsefet*, a Magyar Nemzeti Múzeum érem-és régiségtári igazgatóját kérték fel. Munkája a része lett a „Magyar honfoglalás kútfői” c. hatalmas munkának, melynek kitűnő szerkesztői (*Pauler Gyula* és *Szilágyi Sándor*) ezzel a régészeti emlékeket az írott forrásokkal egy szintre emelték. Ezután a feltárt síroknál nem csak a tárgyak formáját, díszítését, hanem a sírok elhelyezkedését, a sírgödör alakját, kiégetését, a koporsó és az edények létét vagy nem létét, hanem a férfi és női viseletek részleteit is vizsgálni kezdték.

Bartucz Lajosnak köszönhető a tárgy készítési és földbekerülési ideje közötti időkülönbség meghatározása. Ő ismerte fel, hogy a benepusztai kb.60 év körüli férfi sírjában talált aranyozott ezüst veretek még **Levédiában**, az őshazában készültek, mert ezt igazolták a meghatározott technikai eljárások.

Honfoglaláskori tárgyi emlékek:

- 1, Méltóságjelvényeink: tarsolylemezek
- 2, Fegyverek: kardok, szablyák, íj, nyíl, szúró dárda
- 3, Pénzek – különböző korokból és helyekről származó pénzermék
- 4, Lószerszámok
- 5, Női – és férfi viseletek (pl: ruhák, ékszerek , övek, csatok)
- 6, Használati tárgyak
- 7, Állatsontok (pl: ló, kutya)
- 8, Települési objektumok, házak.

Temetkezési szokások

A honfoglalás-kori temetők túlnyomó többségét vizes, mocsaras területekről kiemelkedő szárazulatokon, dombokon találták meg. A sírokat többnyire a domb gerincére ásták.

A lovas sírokban a nagy számú melléklet mutatja, hogy az elhunyt előkelő, gazdag ember volt. A módos családok temetőit többnyire a felső Tisza vidékén találjuk. Ott helyet kaptak a kísérő harcosok is, bár központi helyen mindig a rangos férfi nyugszik.

A köznép temetői szerények, melléklet alig volt bennük.

A sírgödörben a halottak a hátukon fekszenek, karjukat a mellen keresztbetéve, vagy a medencén tartva. Vagy vászonlepelbe, vagy gyékénybe voltak csavarva. Szemfedőként a szem és szájnyílásra arany – ezüst vereteket, alájuk falapot helyeztek. A fejet nyereggel támasztották fel. A halottat díszruhájában, ékszereivel, fegyvereivel helyezték örök nyugovóra.

Hitvilág - Művészet

Diószegi Vilmos néprajzkutató szerint a honfoglaló magyarság hitvilága a sámánizmus volt, mely az arra a korra vonatkozó hiedelmek összessége volt.

Hittek a lélek létezésében, mely az alvó embertől el távozik és idegen helyen jár..

Az egyik Zemplén megyei sírban kölest találtak: azzal a néphiedelmi szándékkal, hogy a halott vissza ne jöjjön kísértetni. Tehát, a halott addig ne hagyassa el a nyughelyét, amíg az éjfél és az első kakasszó között meg nem sikerül számlálni az összes köles szemet.

A nomád világban a vallási türelem a legáltalánosabb és legtermészetesebb szabály volt. Magyar területeken is megfordultak hittérítők. Erre igazolás is van a honfoglalók hagyatékából. A „Tiszabezdédi tarsolylemez”-en a középpont kétfelé ágazó, az életfát jelölő inda bizánci keresztet fog közre.

Tarsolylemez Tiszabezdédről.

A hitvilág és a művészet szoros kapcsolatát honfoglalóink művészetében is megfigyelhetjük. A sírleleteken az ősi éltető nap, a totemállatok, sas, szarvas, karmos ló és az életfa ábrázolását láthatjuk. A legrégebbi leletek Levédiában készültek, de a művészet már itt az új hazában teljesedett ki.

Bécsi szablya (Attila kardként nevezik – Bécsben a kincstárban őrzik, feltehetően Árpád kardja volt, mely sohasem került földbe.)

Lelőhelyek

- 1, Észak- Magyarország és a Felvidék (ma Szlovákia területén)
- 2, Felső-Tiszavidék
- 3, Dunántúl
- 4, Duna-Tisza köze és Dél-Magyarország
- 5, Tiszántúl és Erdély (most Románia területén)

Szent László és Kálmán király rendelete után a falvak népét már a templom körüli megszentelt földbe temették más rítusok alapján.

1920-tól az elcsatolt területeken a magyarság történetének kutatása megszűnt.

Forrásmunka: A Magyar Nemzeti Múzeum Budapest: Honfoglaláskori anyagából
Tárlatanyagok és tanulmányok (a kapott CD-ről) - 2006 –
A Magyar Nemzeti Múzeum Budapest – Dr. Kovács Tibor igazgató úr hozzájárulásával –
Magyar Nemzeti Múzeum: hnm@hnm.hu
A forrásmunkából összeállította: *Pásztor Lászlóné*

A fényképeket: A Magyar Nemzeti Múzeum bocsátotta rendelkezésünkre ehhez a cikkhez.

Historio de la arkeologia esploro de la Patrujkonker’- epoko

Kiel ĉe la solvo de la hieroglifoj necesis kunestis de pluraj faktoroj, same estis ankaŭ ĉe la unua patrujkonker-epoko tombo-trovaĵo.

La unuan ŝafaron paŝtadaj paŝtistoj trovis en limzonparto de Ladánybene Benepuszt/ Ladanjbene Benepusta (en departamento Pest / Peŝt). Kampanoj trovis aliajn malkovraĵojn. Kaj al la denove novaj trovaĵoj voj-kaj fervojkonstruantoj trafis kaj kunkolektis ilin. Al la aĝo-pridecido de la unuaj trovitaĵoj helpis la kune kun ili entombigitaj or-kaj arĝentaj moneroj.

La katalogo de la Budapeŝta Arkeologia Mondkongreso estis la unua (post **1870**) kiu prezentis la landkonker-epokajn memoraĵojn parte en desegnaĵoj kaj franclingve por la arkeologia mondo. En la volumo aperinta kun jarnumero 1887-a jam troviĝis ankaŭ fotoj.

La **1000**-a jardatreveno de la patrujkonkero (en 1896) postulis la priskribon de unu nova resumo, por tio oni petis sinjoron *József Hampel*, direktoron de la Monero-kaj Antikvaĵejo de la Hungara Nacia Muzeo. Lia verko estiĝis parto de „La fontoj de la Hungara Patrujkonkero” titola grandioza verko, kies redaktoroj (*Gyula Pauler* kaj *Sándor Szilágyi*) per ĉi tiu laboro levis al la sama nivelo la arkeologiajn trovaĵojn kaj la skribitajn bazverkojn.

Post tio ĉi oni komencis esplori - en kazoj de la elfositaj tomboj - ne nur la formon de la objektoj kaj la ekziston aŭ ne ekziston de la vazoj, ujoj, potoj,- sed ankaŭ la detalojn de la viraj kaj virinaj vestaĵoj.

Al *Lajos Bartucz* oni povas danki la determinadon de la tempodiferenco inter la objektopretigo kaj ĝia enterigo. Li rekonis, ke la orumitaj arĝentmetaltaj ornamaĵoj - trovitaĵoj

en la tombo de la viro pr. 60 jaraĝa deveninte el Benepuszta, - estis pretigitaj ankoraŭ en Levedio en la prapatrujo, ĉar ĉi tion pruvis la prideciditaj teknikaj agadmetodoj .

Retrovaĵoj patrujkonker'- epokaj

- 1, Niaj dignoinsignoj: Burso kaj mansako-plakoj
- 2, Armiloj: glavo, sabro, pafarko, sago, pika lanco
- 3, Monoj: moneroj devenintaj el diversaj epokoj kaj lokoj
- 4, Ĉevalaj jungilaroj
- 5, Virinaj kaj viraj vestaĵoj (ekz: jupoj, zonoj, bukoj, juveloj)
- 6 Uzobjektoj
- 7, Besto-ostoj (ĉevalo, hundo)
- 8, Setlejoj establaĵoj: domoj

Entombiĝaj kutimoj

La plej multon de la patrujkonkerekaj tombejoj oni trovis sur montetoj, sekaj lokoj leviĝantaj el marĉaj terenoj.

Oni fosis la tombojn plej ofte sur la montetospinon. La multnombraj almetitaj objektoj en la ĉevalaj tomboj trovitaj montras, ke la mortinto estis nobla, riĉa homo. La tombejojn de la riĉaj familioj ni povas trovi plej ofte en regiono de la rivero Supera Tibisko. Tie ankaŭ la akompanon donaj armilaj batalantoj ricevis lokon, kvankam en la centra loko ĉiam la riĉa homo kuŝas.

La tombejoj de la plebo estas modestaj ĉiam, almetitaj objektoj apenaŭ estis en ili. En la tombokavoj la mortintoj kuŝas surdorse, la brakojn kuntenite surbruste, aŭ tenante sur la pelvo. La kadavroj estis tratorditaj aŭ per tolaĵo aŭ per mato. Por kovri la okulojn kaj la buŝo aperturon ili uzis or'-kaj arĝentajn ornamaĵojn (monerojn), sub ili oni metis lignoplaton, sub la kapon oni metis selon. Oni lokigis la mortinton en eternan trankvilon en siaj ornamvestaĵo, kaj kun siaj armiloj kaj juveloj.

Kredo - Arto

Laŭ la etnologo Vilmos Diószegi (Vilhelmo Diosegi) la patrujkonkeraj hungaroj kredis en la ŝamanismo, kio estis la tuto de la onikredo karakterizaj tiun epokon. Ili kredis en ekzisto de la animo, kio foriras de la dormanta homo kaj iras sur fremdaj lokoj.

En la Nordhungaria regiono de nia departamento Zemplén en iu tombo oni trovis miliosemojn: per tiu onikreda intenco, ke la mortinto ne povu reiri por fantomi. Do: la mortinto ne povu forlasi sian eternan ripozejon, ĝis kiam li ne sukcesas kalkuli la tutan miliosemon inter la noktomezo kaj la unua kokokrio.

En la nomada mondo la religia pacienco estis la plej ĝenerala kaj plej natura regulo Ankaŭ sur la hungaraj teritorioj iris-venis misiistoj. Ĉi tiun atestas trovaĵo el la heredaĵo de la patrujkonkerantoj.

Sur la - el Tiszabéd deveninta - mansakon kovrila plako sur la mezo duflanke disbranĉiĝa, la vivarbon karakteriza klematito bizancan krucon prenas en la mezon.

La fortan rilaton de la kredmondo kaj la arton ni povas rimarki ankaŭ en la arto de niaj patrujkonkerantoj. Ni povas rigardi la figuradon de la praa viviga Suno, la totemo-bestoj, aglo, cervo, unega ĉevalo kaj la vivoarbo - sur la tombaj retrovaĵoj.

La plej novaj trovaĵoj pretiĝis en Levedio, sed la arto kompletiĝis, disvolviĝis jam ĉi tie, en la nova patrujo.

Mansakokovrila plako el Tiszabездéd / Tisabездed /

Trovejoj

- 1, Nordhungario kaj la teritorio super ĝi (en la nuna Slovakio)
- 2, Regiono de la rivero Supera Tibisko
- 3, Transdanubo
- 4, Interejo de Danubo-Tibisko kaj Suda Hungario
- 5, La regionoj malantaŭ la rivero Tibisko kaj Transilvanio (nun sur teritorio de Rumanio)

Oni nomas ĝin „La sabro de Attila” (Oni gardas ĝin en trezorejo de Vieno, ĝi estis supozeble sabro de nia duko Árpád. La sabro neniam estis enterigita).

Post leĝoj de reĝoj Sankta Ladislao kaj Kolomano, oni entombigis la vilaĝan popolon en la konsekritan teron de ĉirkaŭaĵo de la preĝejoj laŭ aliaj ritaj ceremonioj.

Ekde **1920** sur la forligitaj / deprenitaj / teritorioj ĉesis la esploroj de la historio de la patrujkonkeraj Hungaroj.

Fontverko estis: La diversaj ekspozicimaterialoj kaj eseoj el la „Patrujkonker-epoka” materialo de la Hua Nacia Muzeo Budapeŝto (Pri la de ĝi ricevita CD) – 2006 –

Kun permeso de sinjoro direktoro D-ro Tibor Kovács hnm@hnm.hu

El la fontverko kompilis : *Lászlóné Pásztor*

La fotojn la Hungara Nacia Muzeo Budapeŝto transdonis je nia dispono al ĉi tiu artikolo.

MAGYARORSZÁGI KIRÁNDULÁSOK

Diósgyőr

11. rész

A belső vár

A négyzet alakú palota a várdomb ellaposodó tetején foglal helyet. Oldalának hossza majdnem 50 m közepén helyezkedik el a szintén négyzetes udvar. Az idő foga és az emberek kapzsisága a belső várat viselte meg legjobban. A 4 kimagasló tornyon kívül az épület földszintjének maradványai és az emelet szobáin kívül csak kevés maradt ránk. Viszonylag legépebb a déli fal, amely helyenként a párkányzatot is eléri. A főbejárat a Ny-i ikertornyok között halad a 18 m hosszú díszlépcsőn át, amelyet a bástya romjaiból bontottak ki. Jobbra a torony tövében ülőfülkéket látunk az egykori őrség számára. A földszinti helyiségek az udvarra nyíltak, egymással és az emelettel kapcsolatuk nem volt. Az É-i szárnyon árkaodos csarnok épült a homlokzat elé, melynek maradványa látható. A Ny-i oldal helyiségeit pincévé mélyítették, ahová lépcsők vezettek. Legépebb maradt mostanáig a D-i oldal 5 „szobája”, a falon díszes ablakfülke található, amely a vár egyetlen ép boltozata.

A keleti szárny legfontosabb ép maradványa a falból kiemelkedő kápolna.

Kétszintű volt, a mélyített alsó szintbe az udvarról lépcső vezet, az emeleten a királyi család és a kegyurak számára fülkét helyeztek el. A kápolna egykori szépségét mutatják a kőfaragványok és színes faltöredékek. Ezt az épületrészt díszíthette a Diósgyőri Madonna márványoltára / reneszánsz /, mely Giovanni Dalmata munkája. Azon kívül a fa papi ülőhely és a Madonna fa szobor. Sajnos a helyreállítás csak keveset ad vissza az eredeti épület hangulatából és gazdagságából.

Az udvar szintjénél lentebb levő helyiségek pinceként, raktárként szolgáltak. A földszint és az első emelet a várszemélyzet tartózkodási helye lehetett. Az udvar 600 négyzetméteres, talajából sok helyen kilátszik az eredeti alap-mészkö. Nyáron szabadtéri előadások céljaira szolgál. A délkeleti sarokban egy, kézi erővel a sziklába vájt 21 m mély kutat találunk.

A vármúzeumban kiállítás mutatja be a vár történetét, párkány és árkaadtöredékeket, híres női és sárkányfigurákat, vasból és csontból készült használati tárgyakat (sakkot,

pipákat), és gazdagon díszes kályhacsempe gyűjteményt. Annak felső emeletén van a „Pénzek Diósgyőr történetében” c. kiállítás pénzverővel.

Sajnos az emeleti királyi helyiségekből csak kevés maradt meg. Az É-i oldal teljes emeleti része volt a vár legpompásabb része. Ez volt a lovagterem. Ez két részes, 3 pilléres csarnok volt, amelynek méretei K-Európában ritkák: 13 x 26 m. eredetileg gótikus ablakait korábban négyzetes nyílásokká szűkítették. A terem fűthető volt, az ÉNy-i sarokban és a falon még láthatók a korom és a füstnyomok.

Az emeleti termek, királyi lakosztályok és ebédlők belső folyosójára két lépcső vitt fel, az egyik a lovagterem és a keleti szárny, a másik a Ny-i illetve a D-i szárny számára. Valószínű, hogy a rondella fölött az ÉK-i sarokban lehetett I. /Nagy/ Lajos király dolgozószobája.

A D-i és Ny-i oldalon voltak a vendégszobák és a királyi kíséret lakásai.

A vár tömbje háromféle kő-anyagból készült: az alsó szint helyi mészkőből, az első emelet és a faragványok homokkőből és andezitből, a tornyok felső része és a váröv szürke mésztufából. Az egykori vakolat ma már nem látszik.

Pásztor László

- Folytatás következik -

HUNGARLANDAJ EKSURSOJ

Diósgyőr

- Daŭrigo –

La interna fortikaĵo

La kvadratforma palaco situas sur platiĝa supro de la fortikaĵmonteto.

Flankolongeco estas preskaŭ precize 50 metroj. Meze estas la same kvadratforma korto. La interna fortikaĵo suferis plie de „dento” de la tempo kaj la monavido de la homoj. El inter la teretaĝaj kaj etaĝaj ĉambregoj nur malmulte restis por ni. Relative plej sendifekta estas la suda muro, kie la muro atingas ankaŭ la kornicaron.

La ĉefenirejo kondukas inter la okcidentaj duoblaj turoj tra la 18 metrojn longa ornama ŝtuparo, kiun oni elfosis el la ruinoj de la bastiono. Dekstre sube de la turo ni vidas sidkameronjn por la iama gardistaro.

La teretaĝaj ejoj malfermiĝis al la korto, unu kun la alia kaj kun la etaĝo tiuj ne havis interilaton. Sed sur la norda flanko arkadaj haloj konstruiĝis antaŭ la fronton, kies restaĵoj videblas. Ejojn de la okcidenta flanko oni profundis al kelo, kien kondukis ŝtupoj. Plej sendifekte restis ĝis nun kvin „ĉambroj” de la suda flanko, sur kies muro estas trovebla ornama fenestrokamero, kio estas sola sendifekta arkaĵo de la fortikaĵo.

La plej grava sendifekta restaĵo de la orienta flanko estas la kapelo el la muro elleviĝanta. Tiu estas duetaĝa, en la profunditan malsupran etaĝon kondukis ŝtuparo de la kortego, sur la etaĝo oni metis kameron por la reĝa familio kaj la favorsinjoroj. La iaman belecon de la kapelo montras multe da ŝtonskulptaĵoj, kolora murfragmento. Ĉi tiun konstruaĵparton ornameblis la renesanca marmoraltaro de Diósgyőr-a Madono, kio estis kreaĵo de Giovanni Dalmata. Krome pastra sidejo el ligno kaj ankaŭ la lignoskulptaĵo de Madono. Bedaŭrinde la rekonstruo nur malmulte montras la originalan etoson kaj riĉecon de la konstruaĵparto.

La subteretaĝaj ejoj servis kiel kelo, kie estis la deponejoj. La teretaĝaj kaj unuaj etaĝaj ĉambregoj servis kiel lokoj de la fortikaĵpersonaro.

La korto estas 600 kvadratmetra teritoria, sur ties tero multloke estas videbla la originala baza kalkŝtono. Oni aranĝas en la korto po someroj subĉielajn prelegojn. En la sudorienta angulo estas unu per mana forto en la rikon fosita 21 metrojn profunda puto.

En la fortikaĵmuzeo ekspozicio prezentas la historion de la fortikaĵo, kornic- kaj arkfragmentojn, ostoskulptaĵojn, ornamajn fermentajn ŝtonojn, kaj famajn virinajn drakokapajn figurojn, el fero kaj osto uzobjektojn (ŝakon, pipojn...) kaj riĉan koloran fornokahelkolektaĵon. Sur ties malsupra etaĝo estas ekspozicio sub titolo „ Monoj en historio de Diósgyőr” t kun metala monornamaĵo.

El la reĝaj etaĝaj ejoj bedaŭrinde nur malmulte restis. Sur la tuta etaĝa parto de la norda flanko estas la pompa ejo de la fortikaĵo. Ĉi tio estas la kavalirĉambrego.

Tio estas duparta tri piliera halo, kies mezuroj estas maloftaj en Meza Eŭropo, 13x26m. Originale ties gotikajn fenestrojn pli malfrue oni malvastigis al kvadrataj aperturoj. La ĉambrego estis hejtebla, en la nordokcidenta angulo kaj sur la muro de la turo ankoraŭ nun estas videblaj la fulgaj fumspuroj.

Al la interna koridoro de la etaĝaj ĉambregoj, reĝaj apartamentoj kaj tagmanĝo ĉambroj de la korto kondukis du ŝtuparoj, unu al la kavalirĉambrego kaj la orienta halo, la alia al la okcidenta, respektive la suda halo. Oni povas supozi, ke super la rondelo, en la nordorienta angulo estis laborĉambro de la reĝo Ludoviko la „Granda”, la unua.

Sur la suda kaj okcidenta flankoj estis la gastĉambroj kaj la loĝejoj de la reĝa eskorto.

La bloko de la fortikaĵo pretiĝis el tri specaj ŝtonoj: la malsupra etaĝo el loka kalkoŝtono, la unua etaĝo kaj la skulptaĵoj el sabloŝtono, el andezito, la superaj partoj de la turoj kaj la fortikaĵzono el griza kalkotofo. La iama stukajaĵo hodiaŭ jam ne videblas.

László Pásztor

- Daŭrigo sekvos -

CSALÁDI IDILL

- Anyuci, az apu már megint tökrészezen jött haza a kocsmából.
- Honnét veszed ezt kis fiam?
- Mert elkezdte borotválni a tükröt a fürdőszobában.

FAMILIA IDILO

- Panjo, la paĉjo hejmenvenis jam denove plenebrie el la drinkejo.
- Kial vi diras ĉi tion, mia fileto?
- Tial, ĉar li komencis razi la spegulon en la banĉambro.

A MISKOLCI GALÉRIA A Városi Művészeti Múzeum története

A Miskolci Galériát – vidéken elsőként – a Budapesti Műcsarnok mintájára 1967-ben hozta létre Miskolc város vezető testülete. A Galéria az eltelt évtizedekben sok száz rangos képzőművészeti, iparművészeti és fotóművészeti kiállításnak adott helyet. Az egyéni, csoportos bemutatkozások lehetősége mellett több visszatérő tárlatnak volt elindítója és gazdája (Országos Grafikai Biennálé, Téli Tárlat, Rajzok, Jelmez és Díszlettervező triennálé, Ötvös és Fémműveas Qvadiennale) és több történelmi kiállítást is rendezett.

Az intézmény az évek alatt művekkel és gyűjteményekkel gazdagodott (helyi és kiállító művészek alkotásai, kortárs grafika, kortárs fotográfia, Feledy gyűjtemény, Szalay Gyűjtemény), és a gyűjteménygyarapodással egy időben új intézményekkel is bővült.

(1988 Feledy-ház, 1992: Petró-ház, 1996: Színháztörténeli-és Színészmúzeum). 1996-ban, majd 1999-ben került átadásra a Déryné utcai kiállítóhelyet kiváltó új központi épület, a szépen felújított és kibővített Rákóczi-ház.

Ezekben az intézményekben láthatja a közönség állandó kiállításokon a Szalay Lajos, Feledy Gyula, Kondor Béla munkásságát reprezentáló műveket és dokumentumokat, a miskolci színháztörténeli kereshemzetet nyújtó színháztörténeli anyagot és természetesen a Galéria kortárs művészettel foglalkozó időszak kiállításait.

Az Alkotóházában – melyet a régi művésztelepen 1987-ben alakított ki a város – egész évben vendégeket fogad itthonról és külföldről egyaránt.

Az intézmény 1995-ben kapott múzeumi rangot.

Feladata lett többek között a város képzőművészeti gyűjteményének gondozása, gyarapítása, őrzése és védelme, tudományos nyilvántartása és feldolgozása.

Szerves részeként az Észak-magyarországi régióban és Miskolcon szerveződő művészeti életnek időszakos és állandó kiállítások rendezése, kiadványok megjelenítése, tudományos konferenciák, előadások, tanfolyamok, társművészeti rendezvények szervezése.

Együttműködés hazai és nemzetközi társintézményekkel, az MTA Miskolci Akadémiai Bizottságával, a Széchenyi Irodalmi és Művészeti Akadémiával és a Miskolci Egyetemmel:

Alkotóházában hazai és határon túli művészek fogadása, művészeti alkotótáborok, telepek szervezése,

A Színháztörténeli - és Színészmúzeum szakmai működtetése és a város színháztörténeli gyűjteményének gondozása.

A Miskolci Galéria és a régió művészeti életét segíti az 1995-ben alapított Szépmesterségek Alapítvány. Az intézménnyel karöltve ez az alapítvány a kiadója az „ÚJ HOLNAP” című művészeti, irodalmi és társadalmi folyóiratnak.

Dr. Dobrik István
A Miskolci Galéria igazgatója

LA MIŜKOLCA GALERIO **Historio de la Miskolc Urba Arta Muzeo**

La Miskolcan Galerion – regione unua estante simile al la Budapeŝta Artgalerio -

estigis la estra korporacio de urbo Miskolc en jaro 1967. La Galerio en la pasintaj jardekoj certigis ejon por multcentoj da rangaj, belartaj, metiartaj kaj fotoartaj ekspozicioj. Apud eblecoj de la individuaj kaj kolektivaj sinprezentadoj ĝi estis inicianto kaj mastro de pluraj denove sinprezentaj ekspozicioj. (Landa Grafika Bienalo, Vintra Ekspozicio, Desegnaĵoj, Kostum- kaj dekoracioplanista Trienalo, Oraĵist' – kaj Metalistaj Kvadrenalo) kaj ĝi aranĝis ankaŭ pli da historiaj ekspozicioj.

La institucio riĉiĝis dum la jaroj kun verkaĵoj, kolektaĵoj (Kreaĵoj de la lokaj artistoj: samtempula grafiko, samtempula fotografio, kolektaĵo Feledy, kolektaĵo Szalay /Salai/, kaj samtempe ankaŭ per novaj institucioj ĝi pliampleksiĝis: / 1988: Domo-Feledy, 1992: Domo-Petró, 1996: Teatrohistoria kaj Aktoro Muzeo/ En 1996, poste en 1999 oni malfermis la bele renovigitan centran konstruaĵon la Domo-n Rákóczi, anstataŭ la ekspoziciejo en strato Déryné. En ĉi tiuj institucioj la publiko povas rigardi - en konstantaj ekspozicioj- verkojn de Lajos Szalay, Gyula Feledy, Béla Kondor / Ludoviko Salai, Julio Feledi kaj Adalberto Kondor/, historion de la miskolca aktorado, kaj nature provizorajn ekspoziciojn de la samtempula arto de la Galerio.

En ĝia Kreodomo – kion estigis la urbo en 1987 en la malnova artistkolonio – la Galerio tutjare akceptas en- kaj eksterlandajn gastojn.

La institucio ricevis muzean rangon en 1995. Ĝia tasko iĝis inter ceteraj: zorgo, plimultigo, gardado, defendado, scienca registro kaj prilaboro de la belarta kolektaĵo de la urbo.

Ĝia tasko estas en Nordhungario kaj en urbo Miskolc la aranĝo de konstantaj kaj provizoraj ekspozicioj de la tie organiziĝanta arta vivo, aperigo de eldonaĵoj, organizado de sciencaj konferencoj, prelegoj, kursoj, organizado de partnerartaj aranĝaĵoj.

Ĝi kunlaboras kun la hungaraj kaj internaciaj partnerinstitucioj, kun la miskolca Akademia Komitato de Hungara Scienca Akademio, kun la Literatura kaj Arta Akademio Széchenyi kaj kun la Miskolca Universitato.

En ĝia Kreodomo oni akceptas hungarajn kaj translimajn artistojn kaj organizas la artajn verkantajn komunumojn.

Ĝi funkciigas la Teatrohistorian- kaj Aktormuzeon kaj zorgas pri la teatrohistoria kolektaĵo de la urbo.

La artistan vivon de la Miŝkolca Galerio kaj Nordhungarlanda Regiono helpas fondaĵon „Belmetioj”. en 1995 establitan. Ĉi tiu fondaĵo kaj la Galerio estas la eldonanto de la artistita literatura kaj socia revuo „ÚJ HOLNAP”/ NOVA MORGAŬO.

D-ro István Dobrik
la direktoro de la
MISKOLCA GALERIO

INFORMOJ

Ni nun estis informitaj el urbo Szolnok, de *Katerina, sinjorino Kovács*, ke la Esperanto-Renkontiĝo en loko Kótelek apud Szolnok brile sukcesis. En ĝia organizado multe helpis ŝin nia Esperanto-Amikrondano : János Orosz/ Johano Oros /, kiu nun havis eblecon ekbriligi siajn aranĝo-kapablojn.

La 11-an de septembro 2006: nia alia Esperanto-Amikrondano József Dudás/ Jozefo Dudaŝ / ekzamenis studentojn el ilia Esperanto lingvoscio, en kadro de la Miskolca Universitato, kun sinjoro D-ro Ferenc Jáki, kiam Imre Szabó kaj Julianna Vas-Szegedi iris por tagmanĝi.

(Laŭ informo de *József Dudás – Lászlóné Pásztor*)

El la Kal-Csi dokumentaro ĵus aperis **Selektitaj Leteroj (1927-1975)** de D-ro Kalocsay 150 leteroj kun abundaj klarigoj. La 275 paĝan binditan volumon eldonis s-ino Ada Csiszár kaj Reinhard Haupenthal. La libro estas aĉetebla ĉe la Libroservo de UEA. Prezo: 30 eŭroj.

(*Ada Csiszár*)

La 11-an de septembro **mortis William Auld**

La 28-an de septembro **mortis István Temesi/Stefano Temeŝi** nia miskolca fervojista samideano Li estis 81 jara kaj oni entombigis lin la 5-an de oktobro 2006.

Ripozu ili pace!

Pri ili ni skribos en la novembra gazeto.

Lászlóné Pásztor

2006. október 7-én történt meg **Dr. Kalocsay Kálmán** orvos professzor, eszperantista költő, nyelvész és műfordító mellszobrának és emléktáblájának megkoszorúzása az Észak-magyarországi városban Abaújszántón. Az eseményről a novemberi újságban számolunk be.

La 7-an de oktobro en 2006 okazis la florkronado de busto, kaj memortabulo de la kuracista profesoro, lingvisto kaj tradukartisto **D-ro Kálmán Kalocsay** en la Nord-hungaria urbo Abaújszántó. Pri la evento ni raportos en la novembra gazeto.

Országos Vadásznapi

2006.szeptember 16-án a Miskolc-Lillafüredi Palotaszálló parkjában rendezték meg az Országos Vadásznapot, amely a fűvószenekear előadásával kezdődött, konferenciával folytatódott.

Utána *Dr. Székely László* elnök úr kitüntetésekot adott át, majd az új vadászok avatására került sor.

Ebéd után divat-, vadászkutya-, vadászgörény- és vadászfegyver bemutatót tartottak.

Landa Tago de Ćasistoj

Ćasistputoro / A vadászgörény

La 16-an de septembro 2006 en la parko de la Palachotelo de Miskolc-Lillafüred, oni aranĝis La Landan Ĉasistotagon, kio komenciĝis per prezento de la blovorkestro, daŭriĝis per konferenco. Poste la sinjoro prezidanto de la Landa Ĉasisto-Asocio s-ro D-ro László Székely transdonis honorigojn, kaj baldaŭ sekvis promocio de la novaj ĉasistoj. Post la tagmanĝo okazis la prezentoj de modo-, ĉasisthundo-, ĉasistputoro kaj ĉasistarmiloj.

Magyarországi Esperantó Szövetség

2006 szeptember 23-tól a MESZ-nek új elnöksége van. Az elnökségi ülésen az eddigi elnök, Dr. Nanovfszky György lemondott. Dr. Dudich Endre alelnök már 2006. szeptember 9-én, a MESZ Küldöttközgyűlésén lemondott.

Az új elnök Baksa József (Zalaegerszeg)

Az új alelnök Eszényi József (Szolnok)

Az elnökség új, kooptált tagja Faragó Katalin (Hódmezővásárhely)

Nanovfszky Gy. az elnökség tagja marad, amelynek további tagjai Acsádi Veronika és Ködmön Károlyné. (Összesen hat fő.)

Dr. Dudich Endrét már a MESZ Küldöttközgyűlése 2006. szeptember 9-én egyhangúleg tiszteletbeli elnökké választotta.

Jó egészséget, boldogságot, eredményes munkát, sikert kívánunk nekik!

(Pásztor Lászlóné)

Hungaria Esperanto-Asocio

Ekde la 23-a de septembro 2006 nia landa Asocio havas novan estraron.

Okaze de la Estrarkunsido de HEA, la ĝisnuna prezidanto, D-ro György Nanovfszy demisiis.

La vicprezidanto d-ro Endre Dudich demisiis jam la 9-an de septembro 2006, okaze de la Ĝenerala Asembleo de Delegitoj de HEA.

La nova prezidanto estas: József Baksa (Zalaegerszeg)

La nova vicprezidanto estas: József Eszényi (Szolnok)

Nova, kooptita membro de la estraro estas Katalin Faragó (Hódmezővásárhely).

Gy. Nanovfszky restis ano de la estraro, kies pluaj membroj estas Veronika Acsádi kaj Károlyné Ködmön. (Entute ses personoj.)

D-ron Endre Dudich jam la Ĝenerala Asembleo de Delegitoj de HEA, la 9-an de septembro 2006, unuvoĉe elektis Honora Prezidanto de HEA.

Ni deziras al ili bonan sanon, feliĉon, bonrezultan agadon, sukceson!

(Lászlóné Pásztor)

LÁTOGATÁS II. RÁKÓCZI FERENC FEJEDELEM SZÜLŐHELYÉN BORSIBAN ÉS KÖRNYÉKÉN, SZLOVÁKIÁBAN

2006. augusztus 11-13-án a Pásztor házaspár, a miskolci „Király Lajos” Eszperantó Baráti Kör tagjai kirándulást tettek a szlovákiai Kisújhely környékére. A szlovák-magyar határon, Slovenské Nové Mesto határállomásról az útlevélvizsgálat után Borsiba utaztak tovább. Ez a község II. Rákóczi Ferenc szülőhelye. A község nevét sokan a magyar honfoglaláskori Bors vezértől származtatják. Ez a Bodrogperti település a magyarok számára zarándokhelynek számít.

A 17.század. elején Zemplén vármegye köznemesi családjai közül kettő emelkedett európai jelentőségűre és foglalt el fejedelmi széket: a Bocskay és a Rákóczi család. Bocskay Istvánt 1607-ben követte Rákóczi Zsigmond Erdély fejedelmi trónján. Itt Borsiban látta meg a napvilágot II. Rákóczi Ferenc 1676. március 27-én.

Szülőháza négyszögletes, kastélyszerű, vastag falú, lőréses erődített épület. A 17. sz. elején építették.

Várrészlet

Fényképezte: Pásztor Lászlóné

Elülső részén hat szoba van. A bejáratától balra eső rész termei már fel vannak újítva, bennük kiállítási anyagok, fegyverek, dokumentumok találhatóak a fejedelem idejéből. A kastély utolsó tulajdonosa a Vay-család volt.

A szoba, ahol a fejedelem született

Látogatható az a terem, ahol a fejedelem született. A kis Rákóczi Ferenc gyermekkorában amíg Thököly Imre magával nem vitte a hadi táborba – ezen a tájon élt: Sárospatakon, Regécen, Borsiban, Munkácson, Eperjesen, Nagysároson, Zboron és Makovicán.

A kastély előtt áll II. Rákóczi Ferenc mellszobra a park közepén..

Borsi kincsei közé tartoznak a váron kívül a három temploma (a római katolikus, református, a görög katolikus), a szeretett görög katolikus pap és a jóindulatú segítőkész lakosság.

A görögkatolikus templom és a papja: Martin Kropuch atya

Borsitól 3 km-re van Szőlöske község, ahol a Kertészeti Szakiskola működik, körülötte a kollégium és szőlőterület terül el

Szőlőskétől É-ra Zemplén község terül el, amely mellett a Laborc és az Ung ömlenek a Bodrogba. A Bodrog bal partján van Szomotor a honfoglaláskori falu. Mellette Nagykövesd várromjai már messziről láthatók.

Borsitól 7 km-re van Bodrogszerdahely, mely a Bodrogeköz második legnagyobb községe. Környéke gazdag kőkorszaki leletekben. A 13.században Vásáros-Szerdahely volt a neve. Akkor itt vár állott. A várat 1670-ben Spork osztrák tábornok leromboltatta, a Vécseyek pedig barokk kastéllyá alakították át 1700-ban.

A bodrogszerdahelyi kastély

A katolikus templom alapjai román korúak, a pravoszláv templom pedig barokk-klasszicista. A közeli Tajba-tavat mocsári teknősei (*Emys orbicularis*) miatt védetté nyilvánították. Hangulatos a Bodrog partja, a vadon növő eper- és fekete nyárfáival. A terület jó búzatermő vidék .

Pásztor László

VIZITO AL LA NASKIĜLOKO DE LA PRINCA MOŝTO FERENC RÁKÓCZI II. EN BORŝA / BORŝI KAJ EN ĜIA ĈIRKAŬAĴO SLOVAKIO

La 11-13-an de aŭgusto 2006 la geedzoj Pásztor, membroj de la „Király Lajos” Esperanto-Amika Rondo de Miskolc ekskursis al ĉirkaŭaĵo de la slovakia urbo Slovenské Nové Mesto. Sur la slovakia-hungara landlimo ĉe Slovenské Nové Mesto post la pasportkontrolo ni pluvojaĝis al vilaĝo **Borŝa/ Borŝa**. La vilaĝo estas la naskiĝloko de (la liberecbatalanto) Ferenc Rákóczi II..

La nomon de la vilaĝo oni devenigas de la hungara patrujkonker-epoka estro Borŝ. Ĉi tiu vilaĝo estas pilgrimejo por la hungaroj.

Komence de la 17-a jarcento el inter la etnobelaj familioj de la departemento Zemplén du familioj iĝis eŭropsignifaj: la familioj Bocskay (Boĉkai) kaj Rákóczi. Post István (Stefano) Bocskay, Zsigmond (Sigismundo) Rákóczi okupis la princon tronon de Transilvanio en 1607. La 27-an de marto 1976 Ferenc Rákóczi II. ekvidis la sunlumon en Borŝa/Borŝi. La naskiĝdomo estas kvadrata, vastamura, pafapertura, fortikigita konstruaĵo, simila al kastelo. Oni konstruis ĝin komence de la 17-a jarcento.

En ties antaŭa parto troviĝas ses ĉambroj. La ĉambroj situantaj maldekstre de la pordego jam estas renovigitaj. En tiuj troviĝas ekspoziciĵoj: pentraĵoj, armiloj, dokumentoj el tempo de la regnestro. La lasta posedanto de la kastelo estis la familio Vay.

Ankaŭ tiu ĉambro estas vizitebla, kie la princa moŝto naskiĝis. La infanaĝa Ferenc Rákóczi II. vivis en ĉi tiu regiono, ĝis kiam Imre Thököly kunportis lin al milita kampadejo - : en Sárospatak, Regéc, Borŝa, Munkács / Mukaĉevo, Eperjes / Prešov, Zboero, Makovec kaj Nagysáros (Nadjŝaroŝ). Antaŭ la kastelo meze de la parko staras busto de Ferenc Rákóczi II., **Al la trezoroj de Borŝa** apartenas krom la fortikaĵo ĝiaj tri preĝejoj (la romkatolika, la kalvinana kaj la greka-katolika), la amata greka-katolika pastro kaj la bonvola, helpema loĝantaro.

De Borŝa je 3 km distanco situas **Viniĉka**, kie funkcias Ĝardenista Mezgrada Faklernejo. Apud ĝi staras studenthejmo; vitejo ĉirkaŭas ĝin. Kassa.

Norde de Viniĉka al Nordo situas la vilaĝo **Zemplin**, kie enfluas la riveroj Laborc kaj Ung la riveron Bodrog. Sur la maldekstra flanko de la rivero Bodrog troviĝas la vilaĝo Somotoer, kio estas patrujkonkerekpoka vilaĝo. Apud ĝi estas videblaj fortikaĵruinoj de la vilaĝo Nagykövesd (Nadjkoeveŝd)-

De Borŝa je 7 kilometroj situas la urbo **Streda nad Bodrogom**, kiu estas en la Bodroginterejo, kaj estas la dua plej granda setlejo de la regiono. Ĝiaĉirkaŭaĵo estas riĉa je la ŝtonepokaj trovitaĵoj. Ĝia nomo estis en la 13. jc. Vásáros-Szerdahely. Tiam tie staris fortikaĵo. La aŭstra generalo Spork malkonstruigis ĝin en 1670. Sed la familio Vécsey transformis ĝin al baroka kastelo en 1700. Bazo de la katolika preĝejo estas romanikepoka, la ortodoksa preĝejo estas baroka-klasikisma. La proksiman lagon Tajba oni deklaris protektata pro la tie vivantaj marĉaj testudoj (Emys orbicularis).

La bordoj de la rivero Bodrog estas bonetosaj pro la tie kreskantaj morusarboj kaj nigraj poploj. Ĉi tiu teritorio estas bona tritikproduktanta regiono.

László Pásztor

II. Rákóczi Ferenc fejedelem szülőhelye Borsi

Sátoraljauhelytől kb. 5 kilométerre, már a határ túloldalán, Szlovákiában található Borsi. Kisközség a Bodrog folyó jobb partján.

A kastély hiteles története még nem kellőképpen feltárt. Legkorábbi részét az 1570-es években Zeleméri-Kamarás Miklós építtette. A Lórántffy vagyon részeként került a Rákóczi család tulajdonába 1616-ban. Nagyobb bővítésre I. Rákóczi György idejében került sor, az 1620-1630-as években. Gazdagon faragott reneszánsz ajtó-és ablakkeretei, kandallói megmaradtak.

1676 márciusában egymást érték az Erdély határvidékén szerveződött kuruc csapatok betörései északkelet Magyarországon. Valószínűleg emiatt indult el I. Rákóczi Ferenc és felesége Zrínyi Ilona Sárospatakról Munkácsra. Borsiban azonban hamarosan meg kellett állniuk. II. Rákóczi Ferenc születési körülményeiről hallgatnak a források, a hagyomány a kastély emeleti sarokszobájához köti az eseményt. Vallomásában a fejedelem lejegyzí születése pontos dátumát, 1676. március 27-ét, és megjelöli helyét: „mi házunk borsi kastélyában”. A kor szokása szerint az újszülöttet a születését követő héten megkeresztelték. Feltehető, hogy a család udvari lelkésze keresztelte „Ferenc Lipótnak” Borsiban, esetleg Munkács várában. Borsiból a csecsemőt Munkács várába vitték, majd Regéc és Sárospatak voltak gyermekévei helyszínei.

A kastély első helyreállítása az 1940-es években zajlott. Napjainkban, tulajdonképpen egy évtizede a kastély segítségért kiált. A „II. Rákóczi Ferenc Emléktársaság”, a község önkormányzata, magyar és szlovák régészek, műemlékes szakemberek dolgoznak megmentéséért.

A kastély előtt 1969 óta áll II. Rákóczi Ferenc mellszobra. 1906-ban II. Rákóczi Ferenc és bujdosótársai kassai újratemetése után határoztak úgy a magyar mozdonyvezetők, hogy szobrot emelnek a fejedelemnek.

Mayer Ede szobrászművész alkotását 1907-ben Zólyomban állították fel. A Csehszlovák Köztársaság idején, mint oly sok magyar vonatkozású szobrot, ezt is eltávolították. Sikerült azonban megmenteni a pusztulástól. 1943-tól 1967-ig Balassa Géza rejtegette. Előbb a füleki múzeum udvarára került, de 1969-ben megtalálta méltó helyét Borsiban. Minden év március utolsó vasárnapján ezrek zárandokolnak el Borsiba, tisztelegve II. Rákóczi Ferenc emléke előtt.

Dr. Tamás Edit
Főmúzeológus, Sárospatak

Borša / Borši estas la naskiĝloko de princo Ferenc Rákóczi II

La vilaĝo Borši situas je ĉ. 5 km-oj de urbo Sátoraljauhely, jam trans la hungara landlimo, sur la dekstra bordo de la rivero Bodrog. En Slovakio la aŭtenta historio de la kastelo ne ankoraŭ estas konvene malkaŝita. La plej fruaj partoj de la kastelo konstruigis Miklós (Nikolao) Zeleméry-Kamarás en la 1570-aj jaroj. Kiel parto de Lórántffy-havaĵo ĝi iĝis havaĵo de la familio Rákóczi en 1616. Oni pligrandigis ĝin en tempo de György (Georgo) Rákóczi la I-a en la 1620-1630-aj jaroj. Ĝiaj riĉe skulptitaj renesancaj pordo, fenestrokadroj kaj kamenoj estas konservitaj ĝ hodiaŭ

En marto de 1676 atakoj de la kurucoj (liberecbatalantaj) grupoj sekvis unu la alian en nordorienta Hungario. Verŝajne pro tio Ferenc Rákóczi la I-a kaj lia edzino Ilona Zrínyi

vojaĝis de Sárospatak al la pli sekureca Mukaĉevo /Munkacs (Munkaĉ). Sed en Borŝi ili devis halti. Pri la denaskaj cirkonstancoj de Ferenc Rákóczi II. en la dokumentoj nenio estas skribita, sed la tradicio ligas la eventon al la etaĝa angul-ĉambro de la kastelo. La princo-moŝto notis en siaj „Konfesoj” la precizan daton de sia naskiĝo, la 27-an de marto en 1676, kaj li signis ĝian lokon: „ en la Borŝi-a kastelo de nia domo”. La kutimo de la epoko la novnaskiton oni baptis dum la semajno sekvinta la naskiĝon. Supozeble la kortega pastro de la familio baptis lin, doninte la nomojn al li „Ferenc, Lipót” en Borŝi, aŭ eble en Munkács. Oni portis la suĉinfanon el Borŝi Sárospatak.

La unua rekonstruo de la kastelo okazis dum la 1940-aj jaroj. Nuntempe la kastelo petas helpon. La „II.Rákóczi Ferenc Memorsocieto”, la vilaĝa Konsilio, la slovakaj kaj hungaraj arkeologoj, artobjektaj fakuloj laboras por savi ĝin..

Antaŭ la kastelo staras busto de Ferenc Rákóczi II. ekde 1969-a jaro. En 1906 post la retombigo de Ferenc Rákóczi II kaj liaj kaŝ-vagadkunuloj en Košice / Kassa, la hungaraj lokomotivistoj decidis starigi buston al la regnestro.

La verkon de la skulptisto Ede Mayer oni starigis en 1907 en Zólyom / Zvolen, en la nuna Slovakio. En tempo de Ĉeĥoslovaka Respubliko oni forigis ankaŭ ĝin. Sed oni sukcesis savi ĝin de la pereigiĝo. Géza Balaŝi kaŝadis ĝin de 1943 ĝis 1967. Oni portis ĝin unue al la korto de lamuzeo de Fülek / Fil’akovo , sed en 1969 ĝi trovis sian merititan lokon en Borŝa. Dum la lasta dimanĉo de marto en ĉiu jaro miloj da homoj k pilgrimas al Borŝi, honorsalutante antaŭ la memoro de Ferenc Rákóczi II.

La artikolon de la ĉefmuzeologo *D-ro Edit Tamás* el la urbo Sárospatak, tradukis: *László Pásztor*

LA MISKONO

La evento okazis dum la 51-a UK en Budapeŝto en 1966, kiam super la kongresejo la gastojn atendis: la sekva teksto:

SALATON AL LA GASTOJ !

SALUTON AL LA GASTOJ!

anstataŭ

Post la oficiala inaŭguro, en la kongresa halo regis granda tumulto. Ĉiuj serĉis aliulojn per diversaj celoj.

Mi esperantiĝis dank' al samideano D-ro Ludoviko Győry Nagy, kiu estis la prezidanto de nia Departamenta Esperanto Komitato en la urbo Miskolc. Li estis amiko de D-ro Kolomano Kalocsay. Ili ne nur en la sama gimnazio abiturekzamenis, sed ankaŭ kune ellernis la internacian lingvon en 1912.

Do, samideano D-ro Ludoviko Győry Nagy (Ludoviko Djoeri-Nadj) fieris je mia Esperanto lingvoscio kion mi alproprigis de li, do li volis prezenti min al sia amiko. Ie en la kongresejo oĉjo Ludoviko diris al mi atendi lin tie, ĉar li vidis sinjoron Kalocsay en la proksimo, kaj prezentos min al li.

Mi ne atendis longe, ĉar li baldaŭ revenis, akompanante iun viron. Mi pensis, ke tiu estas samideano Kalocsay, ĉar li havis tute la saman figuron, eĉ la saman vizaĝon, kiun mi konis pri fotoj. Oĉjo Ludoviko diris ankaŭ al la viro atendu lin ĉi tie, li baldaŭ revenos.

Ne volante resti senparola, mi alparolis la sinjoron esperantlingve.

„Estu kore salutata! Mi ĝojas ekkoni vin, kiel elstaran amikon de Esperanto literaturo. Mi estas lernantino de D-ro Ludoviko Győry Nagy” ktp.

La fremdulo pacience finaŭskultis min, poste ridante respondis:

„Multaj miskonis min ĝis nun dum ĉi tiu UK, pensante, ke mi estas samideano Kolomano Kalocsay. Mi tre bedaŭras, sed ne mi estas li. Mi nur similas al li, mi estas tute kalva, kiel li.”

La sinjoro estis Polo. Lian nomon mi bedaŭrinde jam forgesis.

Adrienne, Lászlóné Pásztor

A NYELVEK EURÓPAI NAPJA

Nyílt nap az Országos Idegennyelvű Könyvtárban

Az Európa Tanács kezdeményezésére 2001-ben a Nyelvek Európai éve alkalmából jelölték ki a Nyelvek Európai Napját. Azóta szeptember 26-án számos országban állami és civil szervezetek események egész sorával hívják fel a figyelmet a nyelvek sokszínűségére, az élethosszig tartó nyelvtanulásnak és a nyelvtudás szintentartásának fontosságára.

A Nyelvek Európai Napjának honlapja a www.ecml.at/edl címen található.
A tervezett programok országonkénti bemutatásban olvashatók, köztük az Országos Idegennyelvű Könyvtár (OIK) programja is.

A Könyvtár, a tavalyi sikeres rendezvénye után, ebben az évben is egész napos rendezvény keretében ünnepli meg ezt a napot és egyúttal fennállásának 50. évfordulóját.

Időpont: **2006. szeptember 26** 10-22 óráig

Helyszín: Országos Idegennyelvű Könyvtár Budapest V.ker, Molnár u. 11.

Böde Józsefné az OIK tudományos munkatársa - Budapest –

Az ünnepi program

A Nyelvek Európai Napja és az Országos Idegennyelvű Könyvtár fennállásának 50. éves évfordulójának **ünnepi programja**: gazdag volt

A nyílt nap megnyitóját Schneider Márta kulturális államtitkár mondta el, majd különböző szakmai előadásokat hallhattunk: a nemzeti kisebbségek kulturájáról, a fordítástudományról, a multikulturalizmusról...stb Megtekinthettük Engel Judit könyvtáros akvarellkiállítását.

Volt:nemzetiségi folklór program, továbbá a siket előadók közreműködésével jelnyelvi tolmácsolásban élvezhető művészeti programot láthattak az érdeklődők. Hallhattunk udvari muzsikát, megtekinthettük a raktárak kincseit.

Számunkra a legérdekesebbek közé tartoztak a folklór program, a főigazgatói fogadás Mender Tiborné igazgató asszonynál igazgatosag@oik.hu - aki a Könyvtár működéséről beszélt nekünk - és a Böde Józsefné által létrehozott eszperantó kiállítás. Ez jól mutatta a nemzetközi nyelv helyét és kulcs-szerepét a világ nyelvei között.

61 nyelven láttuk az első eszperantó nyelvkönyveket kiállítva a Fajszi – gyűjteményből.

Gratulálunk a Könyvtár dolgozóinak sok munkájához, lelkesedéséhez és az elért eredményhez.

(Pásztor Lászlóné)

Az eszperantó kiállítás szemlélői

La festa programo

Riĉan programon havis la festa programo de la Eŭropa Tago de la Lingvoj kaj la 50. jara datreveno de ekiĝo de la Landa Fremdlingva Biblioteko.

Ŝtatestretario sinjorino Márta Schneider diris la inaŭguran parolon - de la Publika Tago -, poste sekvis diversaj fakaj prelegoj: inter aliaj ekzemple pri la kulturoj de la naciaj minoritatoj, la traduk-scienco, la mult-kulturismo. Ni povis rigardi la akvarel-ekspozicion de la kreanta bibliotekistino Judit Engel. Okazis nacia minoritata folklorprogramo, plue per helpo de la signo-lingva interpreto de la surdaj prelegantoj ni ĝuis artajn programojn. Ni povis aŭskulti kortegan muzikon, rigardis la unikajn libro-trezorojn de la deponoj.

Por ni inter la plej interesaj programoj estis: la folklorprogramoj, la **akcepto** ĉe ĉefdirektoro sinjorino *Ibolya, Tiborné Mender* igazgatosag@oik.hu – kiu parolis al ni pri funkciado de la Landa Fremdlingva Biblioteko – kaj la rigardo de **Esperanto ekspozicio** aranĝita de la biblioteka scienca kunlaborantino *Ilona, Józsefné Böde*. Tiu ekspozicio bone montris la lokon kaj la ŝlosilan rolon de la internacia lingvo Esperanto inter la lingvoj de la mondo.

Ni vidis 61 lingve la unuajn lernolibrojn de Esperanto, prezentitajn el la Fajszki-kolektaĵo.

Spektantoj de la ekspozicio Esperanto

Ni gratulas al la bibliotekistinoj pro siaj multe da laboro, entuziasmo kaj la atingita belega rezulto!

Lászlóné Pásztor

EŬROPA TAGO DE LA LINGVOJ Publika tago en la Landa Fremdlingva Biblioteko

Je iniciato de la Eŭropa Konsilantaro en la jaro 2001, okaze de la Eŭropa Jaro de la Lingvoj oni decidis festi la Eŭropan Tagon de la Lingvoj. Ekde tio la 26-an de septembro, la ŝtataj kaj civilaj organizaĵoj kun multe da okazintaĵoj alvokas la atenton je la ĝis vivlongo daŭranta lingvolernado kaj je la graveco de la lingvoscio.

Retpaĝo de la Eŭropa tago de la Lingvoj estas trovebla sub la titolo

www.ecml.at/edl

La planitaj programoj estas legeblaj en la diversaj landoj, ankaŭ programo de la Landa fremdlingva Biblioteko (LFB).

La Biblioteko, post ĝia pasintjara sukcesa aranĝaĵo, ankaŭ en ĉi tiu jaro festas sian 50. datrevenon de sia ekzisto.

Tempo: **la 26-an de septembro 2006** 10-22 horoj

Loko: Landa Fremdlingva Biblioteko Budapeŝto, V-a distrikto, str. Molnár 11.

Esperantigis: László Pásztor

Néhány információ az Országos Idegennyelvű Könyvtárról

A szocialista rendszer idején ez a könyvtár Gorkij könyvtár néven működött. Akkor a könyvtár könyvállománya orosz és magyar eredetű volt. Aztán a könyvtár az Országos Idegennyelvű Könyvtár nevet kapta (OIK) és Idegennyelvű szekcióként működött különböző idegennyelvű könyvekkel rendelkezve.

1984 óta több felújítás kezdődött a házban és a Könyvtár új feladatokat kapott.

Jelenleg a könyvtár feladata gyűjteni:

- a világirodalom klasszikus műveit (eredeti nyelven és magyarul)
- az irodalomtudomány és a nyelvészet fontos műveit,
- a Magyarországon élő nemzeti kisebbség irodalmi műveit
- a zeneműveket.

A Könyvtár állománya áll:

- 270 000 könyvből,
- 53 000 kottából, partitúrából
- 1 500 fajta különböző nyelvű újságból (köztük 27 féle van eszperantóul)
- 350 különféle magazint fizetett elő a Könyvtár 2004-ben,
- továbbá: nyelvi hangszalagokból, kazettákból, CD-ből.

A Bejáratnál lehet jelentkezni, kölcsönvenni és visszaadni könyveket.

Az emeletközben található a Zenei szekció. Ott lehet kölcsönvenni kazettákat, partitúrákat és CD-eket.

Ott áll egy zongora, melyet csendben lehet használni, hasznosítva a hangfogót.

Az első emeleten van a Kölcsönző, az Információ, az Olvasó terem, és a nyelvi Tanítóhely.

A Nyelvi laboratóriumban 44 nyelven hallgathatnak kazettákat CD-eket

A Kölcsönzőben ki lehet választani a kölcsönzendő könyveket a Könyvtár adatbázisából, vagy a szabadpolcos állományból. (A kölcsönözhető könyvek nagy része magazinokban található)

Az Információban az olvasók kereshetnek könyveket a számítógépes katalógusokban, azok az ügyfelek rendelkezésére állanak. Használhatnak különböző adatbázisokat az egész világról és az internetről.

Az olvasóteremben a polcokon enciklopédiák vannak különböző nyelveken, különböző tudományágakkal, kézikönyvekkel, szótárakkal stb. kapcsolatban. Ott lehet olvasni az újságokat és a nem kölcsönözhető könyveket

A fő *Olvasó Szalon* Galériáján látható a **Fajsi-gyűjtemény**.

Fajsi Károly ismert eszperantista volt az egész világon. Halála alkalmából megjelent róla egy Megemlékezés a Magyar Vasutas Eszperantó Mozgalom folyóiratának: a Hungara Fervojista Mondo-nak 2004.évi 1.számában. Fajsi Károly 60 év óta gyűjtötte a gazdag anyagot. A gyűjtemény I. kötetét 1991-ben publikálták könyv formában. Az, 5200 könyv bibliografiai leírását tartalmazta.

A Fajsi gyűjteményt a Magyar Kulturális Minisztérium vásárolta meg.

Aztán a Minisztérium megbízta az idegennyelvű Könyvtárat, hogy gondoskodjon a gyűjteményről. Az tartalmaz több mint 10 000 eszperantó nyelvű könyvet, több mint 1000 időszaki bekötött terméket, azonkívül más nyelvű eszperantó nyelvtervezeti kiadványt.

A könyvtár ki fogja adni a Fajszgyűjtemény katalógusának II. kötetét, a még nem katalógizált művekről. Az adatokat a Könyvtár adatbázisához adják, tehát azokat is lehet keresni a számítógépes adatbázisról.

A Fajszgyűjteményből a könyveket használhatják a fő olvasó szalonban, sőt fénymásolat is készíthető.

A Fajszgyűjtemény csak előzetes egyeztetés után látogatható.

Telefona: + 36 1 31 82 772

A könyvtár elérési lehetőségei.

- honlap: www.oik.hu
- e-mail: [<kolcsonzo@oik.hu>](mailto:kolcsonzo@oik.hu)

Böde Józsefné tudományos munkatárs: [<bode.ilona@oik.hu>](mailto:bode.ilona@oik.hu)

Böde Józsefné eszperantó nyelvű tájékoztatóját magyarra fordította: Pásztor László

Kelkaj informoj pri la Landa Fremdlingva Biblioteko

Dum la socialisma reĝimo tiu ĉi Biblioteko funkciis sub la nomo Biblioteko Gorkij. Tiam la plejparto de la stoko de la Biblioteko estis rusa- kaj hungardevena. Poste la Biblioteko ricevis la nomon Landa Fremdlingva Biblioteko.(LFB) kaj ekfunkciis la Fremdlingva Sekcio havante librojn en diversaj fremdaj lingvoj.

Ekde la jaro 1994 komenciĝis pliaj renovigoj en la domo, kaj la Biblioteko Ricevis novajn taskojn.

Nuntempe la tasko de la Biblioteko estas la kolekto de:

- klasikaj verkoj pri mondliteraturo (kaj en originala lingvo kaj en hungara)
- gravaj verkoj pri literaturscienco kaj lingvistiko
- bazaj literaturaj verkoj pri la minoritatoj vivantaj en Hungario
- bazaj verkoj pri muziko.

La stoko de la Biblioteko konsistas el:

- 270 000 libroj,
- 53 000 da muziknotoj, partituroj,

- 15 000 specoj en diversaj lingvoj de ĵurnaloj, revuoj, magazinoj / inter ili 27 en Esperante /,
- En la jaro 2004 la Biblioteko havis abonon al 750 diversaj magazinoj,
- lingvaj sonbendoj, kazetoj, kompaktaĵoj.

Ĉe la Enirejo eblas aliĝi, pruntepreni kaj redoni librojn.

En la interetaĝo troviĝas Sekcio pri muziko. Tie eblas pruntepreni muziknotojn, partiturojn kaj kompaktaĵojn. Tie staras fortepiano, kiun oni povas uzi silente, utiligante aŭdilon.

En la unua etaĝo situas la Pruntejo, la Informejo, la Legejo, kaj la Lingvoinstruejo.

En la Lingva Laboratorio, kie oni povas aŭskulti kasedojn kaj kompaktaĵojn en 44 lingvoj.

En la Pruntejo eblas elekti la prunteendajn librojn el la datumbazo de la biblioteko aŭ el la liberbreta stoko. (Granda parto de la prunteblaj libroj troviĝas en magazinoj.)

En la Informejo la legantoj ankaŭ povas serĉi librojn en la komputilaj katalogoj, ili estas je la dispozo de la klientoj. Ili uzas diversajn datumbazojn el la tuta mondo kaj Interreto.

En la Legejo sur la bretoj estas enciklopedioj pri diversaj lingvoj. Tie oni povas legi gazetojn kaj periodaĵojn, kaj neprunteblajn librojn.

*Sur la galerio de la ĉefa Legosalono estas videbla la **Fajszikolekto** (Fajszikolekto).*

Károly Fajsz estis konata esperantisto en la mondo. Okaze de lia forpaso aperis pri li nekrologo en la revuo de la Fervojista Esperanto-Movado en Hungario: Hungara Fervojista Mondo, 2004/1. Károly Fajsz ekde la 1960-aj jaroj kolektis la riĉegan materialon. Li publikis libroforme la Volumon I. de sia kolekto en la jaro 1991. Tio enhavas bibliografian priskribon de 5200 libroj.

La Fajszikolekton aĉetis la Hungara Ministerio pri Kulturo. Poste la Ministerio komisiis la Landan Fremdlingvan Bibliotekon, zorgi pri la Kolekto. Ĝi enhavas pli ol 1 000, binditajn periodaĵojn, krome ankaŭ alilingvajn eldonaĵojn pri Esperanto kaj pri aliaj planlingvoj.

La Biblioteko eldonos Volumon II. de la Katalogo de la Fajszikolekto pri la ankoraŭ nekatalogitaj verkoj. La datumojn oni aldonos al la datumbazo de la Biblioteko, do estos eble serĉi ankaŭ ilin, je la komputila datumbazo.

La libroj registritaj en Volumo I. de la Fajszikolekto estas jam serĉeblaj ankaŭ ĉi tie. Librojn de la Fajszikolekto oni povas uzi en la ĉefa Lernosalono, eĉ pretigi kaserokopiojn.

La Fajszikolekto estas vizitebla nur post antaŭa preparado.

Telefono: + 36 1 31 82 772

Atingeblecoj de la Biblioteko:

- biblioteka retpaĝo: www.oik.hu
 - biblioteka retroŝtadreso: kolcsanzo@oik.hu
- Retadreso de scienca kunlaborantino Ilona Böde: bode.ilona@oik.hu

Ilona, Józsefné Böde

Direktorina akcepto

Munkácsy Mihály festményei Miskolcon!

A világhíres magyar festőművész festményeiből a miskolci Herman Ottó Múzeum kiállítást rendez, mely 2006.október 14-től december 30-ig lesz megtekinthető.

A kiállítás képei az USA-ból érkeznek hozzánk. A festmények - mint az USA-ban élő Pákh Imre magángyűjteményének darabjai - méltán számíthatnak a közönség elismerésére

Pentraĵoj de Mihály Munkácsy (Mihailo Munkaĉi) en Miskolc!

En Miskolc la „Herman Ottó” Muzeo aranĝos ekspozicion el pentraĵoj de la mondfama hungara pentroartisto Mihály Munkácsy, kio estos rigardebla de la 14. de oktobro ĝis la 30 de decembro 2006. La pentraĵoj de la ekspozicio alvenos al ni el Usono. La pentraĵoj – kiel pecoj de la privata kolektaĵo de sinjoro Imre Pákh, vivanta en Usono, - meritas la rekonon de la publiko.

Lászlóné Pásztor

Landaj Pedagogiaj Tagoj

La 23-aj Landaj Pedagogiaj Tagoj de la Hungara Sekcio de ILEI kaj la Metodika seminario de edukado.net okazos la 28-29 de oktobro 2006. en la „Berzsenyi Dániel” Gimnázium

(Berŝenji Daniel Gimnazio), Budapest XIII., Kárpát u.49-53

Partoprenkotizo: 5 000 HUF

Aliĝi eblas ĝis la 10-a de oktobro, ĉe Marta Kovács (1221.Budapest, Ady Endre u.23-25/c.

Telefono: + 36 /1/ 226-36-02. Interrete: kovacsm@berzsenyi.hu)

< esp-en-hung listo >

DR KALOCSAY KÁLMÁNRA EMLÉKEZÜNK

1891. október 6-án született Abaújszántón. Dr. Kalocsay Kálmán orvos professzor, esperantista költő, műfordító, kritikus, nyelvész.

Orvosként a világháború alatt a sebesülteket gyógyította. A háború után pedig a budapesti László kórházban dolgozott. Ott a fertőző betegek gyógyítója volt. Orvosi könyvei és tankönyvei híresek voltak. Az orvosi egyetem híres professzora volt. Sok magyar és világirodalmi művet ismert meg a világ általa az ő tolmácsolásában.

Ebben az évben kettős évfordulójáról emlékezünk meg.

Születésének 115. és halálának 30. évfordulójáról.

1976-ban a génusz eltávozott közülünk, de emlékét sok orvosi könyv és műfordítás is őrzi. Dr. Kalocsay Kálmán irodalmi hagyatékát szülőhelye Abaújszántó város őrzi a helyi Helytörténeti Múzeum Kalocsay-emlékszobájában, valamint a köztéri szobor és utcanévtábla emlékeztet a génuszra.

Köszönet Abaújszántó városnak, a városi Önkormányzat képviselőjének a Kalocsay hagyaték gondos ápolásáért.

NI REMEMORAS PRI D-RO KÁLMÁN KALOCSAY

La 6-an de oktobroen 1891 naskiĝis d-ro Kolomano Kalocsay kuracisto-profesoro, esperantista poeto, kritikisto, lingvisto. Kiel kuracisto li kuracis la vunditojn dum la mondmilito, poste li laboris en la budapeŝta hospitalo László, ki li estis kuracisto de la infektaj malsanoj.

Famaj estis liaj kuracistaj libroj, lernolibroj. Li estis fama profesoro de la Medicina Universitato. Pere de lia traduko ekkonis la mondo multe da hungaraj kaj aliaj mondaj literaturaj verkaĵoj.

En ĉi tiu jaro ni rememoras pri duobla datreveno: la 15-a datreveno de lia naskiĝo, kaj la 30. datreveno de lia morto.

En 1976 la genio foriris de inter ni, sed lian memoron gardas multe da libroj, lernolibroj, artaj tradukaĵoj.

Lian literaturan heredaĵon gardas lia naskiĝloko la urbo Abaújszántó, en la Kalocsay memorĉambro de la Lokhistoria Muzeo. Krome la publik-placa Kalocsay-busto kaj la Kalocsay ankaŭ strata memortabulo memorigas al la genio.

Dankon al ĉiu membro de la magistrato de Abaújszántó pro la atenta prizorgo de la literatura heredaĵo de K. Kalocsay.

Adiaŭo

Adiaŭ do, „Reĝino de Danubo”,
adiaŭ, vi fiere sveltaj pontoj,
deklivo mildaj de la Buda-montoj,
kaj Margaret-insul’, kie en subo
de la kolostoruinoj, kiel bubo,
mi dolĉe tremis antaŭ amrenkontoj,
adiaŭ al vi, urbo de la hontoj,
urb’ de hororoj, ĝema sub inkubo!

Terura urbo, kie post masakroj
kadavrojn portas la Danubaj akvoj,
mi nun eskapas vian sangan fukon,
For de ĉi tie, kie ĉio fias,
mi trenas min, spitante la kadukon,
al front’, renkonte al la...mi ne scias.

(El la poemaro: „Tra la ŝtormo” 1939-1945 / D-ro Kolomano Kalocsay)

Ószi éjben / Dum aŭtuna nokto

NORDHUNGARIA INFORMO

Pásztor László H-3530. Miskolc, Király u.25. 2/2.

Tel.: + 36 70 206 1739

Retpošto / E-Mail: pasztor.laszlo4@chello.hu

Weblap / Retpaço: <http://kiralylajos.extra.hu>